

Valde sygard

Av Knut Raastad, 2017

Sygard Valde gnr. 85 bnr. 1 ligg i nedre Nordherad. Valde er nemnd frå 1318 som i Uallum, i Vollom 1366, i Vollum 1378, a Vollum 1386, i Vollom 1400, a Wallom 1422, Walde 1578, 1604, 1723, Walle 1668. 1318 er nemnd *vesteste* og 1386 *nørste* så da var det to Valdegardar.

Jordebok 1577 og seinare nemner sygard Valde som fullgard på 4 huder som var krongods.

Engebret Valde, f. ca. 1585/1590. Skal etter tradisjonen ha delteke i slaget i Kringen i 1612.

Matrikkel 1647 nemner sygard Valde som fullgard og Oluff Walde som brukar av 4 huder som var krongods. Truleg er opplysningane i matrikkelen innhenta tidlegare, for koppskatten 1645 nemner enkja Engeborg Walde. Oluff Valde var 1628 ein av dei største långjevarane i sølvlånet til kong Christian IV og fekk i pant 2 ½ hud i Valde. Ola (Oluff) Valde d.før 1645 var gift med Ingeborg Knutsdotter Storvik s., dotter til Knut Olsen Storvik f.ca.1580/1590 d.før 1664 og Ingeborg Eriksdtr. Helle f.ca. 1585/1590 d.etter 1664. Ola og Ingeborg hadde 4 barn:

Johannes f.1636, seinare brukar

Knut f.1642 d.før 1697, ugift

Ola f.1644 d.før 1697, ugift

Aaste f.1645 d.før 1702

Enkja Ingeborg Knutsdtr. vart gift med Engebret Jakobsen Kvarberg nigard f.ca.1614 d.1697, son til Jakob Larsen Kvarberg n. f.ca.1575 d.ca.1660 og Rønnaug Ivarsdotter Sandbu ø-s f.ca.1594. Manntal 1666 nemner Walle som fullgard med skyld 4 huder og engeplass dertil 1 ½ hud, oppsitjar var Engebret. Matrikkel 1668 nemner Valle til 2 huder 3 pd fisk og at alt tilhørde kongen. Jordebok 1661 viser også at kongen var eigar av alt, medan Engebret eigde 1 hud av engeplassen og Knut Kleppe ½ hud. Det går ikkje fram kvar engeplassen var. Ingeborg og Engebret hadde ikkje barn, da Engebret døydde var han eigar av 1 hud og 3 ½ skinn i Valde av totalt 4 huder.

Matrikkelen 1668 viser at sygard Valde hadde Valde seter som truleg er setra ved Lemonsjøen.

Johannes Olsen Valde f.1636, gift med Rønnaug Engebretsdotter. Skoskatten 1711 nemner Johanes Walde og 1 barn. Johannes og Rønnaug hadde som ein kjenner til 1 barn:

Engebret f.1690/1695, neste brukar

Engebret Johannessen Valde f.ca.1690/1695, gift ca.1722 med Tora Jonsdotter Helle f.ca.1700 d.etter 1755, dotter til Jon Eriksen Helle f.1666 d.etter 1723 og truleg hans andre ektefelle Ragnhild Eriksdtr. Engebret og Tora hadde 5 barn:

Rønnaug f.1723 d.før 1774, g.m. Jon Knutsen Storvik s. d.1774, til Garmo u.

Johannes f.1725 d.før 1756, ugift

Ragnhild f.1724, g.m. Ola Iversen Storvik

Jon 1732-1820, neste brukar

Ola 1737-1812, g.1768 med Anne Johannesdtr. Lyen 1752-1805. På Brattland.

Jon Engebretsen Valde 1732-1820, gift med Eli (Else) Jonsdotter Sandnes nordgard f.ca.1727 d.1806, dotter til Jon Pedersen. Jon Engebretsen og Eli hadde 3 barn:

Gunhild 1751-1843, neste brukar

Eldri 1755-1802, g.1777 m. Jon Olsen Sønsteng 1747-1836

Torø 1759-1841, g.1784 m. Hans Guttormsen Lunde nordgard 1759-1846, på Lunde.

Gunhild Jonsdotter Valde 1751-1843, gift med Ivar Øisteinsen Kvarberg oppigard 1745-1823, son til Øistein Eriksen Kvarberg 1700-1765 og Ingeborg Jakobsdtr. Jøronstad (Dale ø.) 1705-1790. Ivar Øisteinsen overtok i 1785. Gunhild og Ivar hadde 3 barn:

Øistein 1785-1809, g.m. Gunhild Ivarsdtr. Viste nordgard 1780-1877. Øistein døydde i Vinger i krigen med svenskane. Øistein overtok Valde i 1805. Øistein og Gunhild var barnlause, Gunhild gifta seg på nytt med Johannes Syversen Sandnes s. 1781-1873.

John f.1786/87 d.1866, neste brukar

Kari f.1789

John f.1786/87 d.1866 overtok etter broren i 1809. John var gift med Kari Jakobsdotter Sandbu n-n 1779-1867, dotter til Jakob Danielsen Sandbu (Berge) 1749-1815 og Anne Syversdtr. Sve 1754-1845. John og Kari hadde 8 barn:

Ivar 1810-1886, neste brukar

Jakob 1814-1883, g.m. Kari Nilsdtr. Visdal ø. 1836-1908. På Visdal oppigard.

Øistein 1816-1876, g.m. Ingeborg Olsdtr. Viste ø. 1825-1912. Til Brattland.

Anne 1819-1899, g.m. Ole Gudbrandsen Rusnes 1812-1876. På Aasegardshaugen (Aasheim)

Syver 1821-1858, ugift, målar og møbelsnekker

Gunhild 1825-1849, g.m. Trond Knutsen Storvik s. 1816-1851. Barnlause.

John 1827-1892, g.m. Kari Johnsdtr. Visdal n. 1831-1891. På Visdal nigard.

Ola 1829-1880, g.m. Mari Olsdtr. Viste ø. 1834-1930. Til Sandviken.

Ivar Johnsen Valde 1810-1886, gift med Barbro Knutsdotter Storvik sygard 1810-1886, dotter til Knut Olsen Storvik 1777-1842 og Eldrid Trondsdtr. Valbjør 1777-1836. Ivar Johnsen overtok etter faren i 1835. Ivar og Barbro hadde 5 barn:

John f.1836 d.før 1851

Kari 1837-1897, g.m. Ole Olsen Viste u. 1831-1922, dei overtok sygard Storvik

Eldri 1841-1911, neste brukar

Mari 1846-1848

John d.y. 1851-1864

Eldri Ivarsdotter Valde 1841-1911, gift med Nils Andersen Strand nordre 1836-1913, son til Anders Nilsen Strand 1799-1876 og Marit Gudbrandsdtr. Rusnes 1802-1884. Eldri og Nils overtok Valde med skjøte i 1873 for 450 Spd, dei hadde 6 barn:

Anders 1863-1943, g.m. Mari Ivarsdtr. Lillesæter 1868-1933. Overtok Aasegardshaugen (Aasheim).

Ivar 1865-1953, g.m. Mari Steinarsdtr. Storvik m. 1869-1944. Overtok Sande.

Jo 1868-1951, ugift.

Ola 1874-1931, neste brukar

Barbro 1877-1968, g.m. Sevald Thorsen Sandnes 1865-1958. På Sandnes s.

Mari 1881-1971, g.m. Thorstein Olsen Lunn 1877-1956. Kjøpte Blessum s.

Ola Nilsen Valde 1874-1931 overtok Valde med skjøte i 1911 for kr 10000,-. Ola var gift med Marit Ivarsdtr. Lillesæter 1879-1968, dotter til Ivar Jakobsen Lillesæter 1848-1924 og Mari Syversdtr. Grev 1838-1899. Ola og Marit hadde 3 barn:

Nils 1903-1984, neste brukar

Ivar 1909-1985, g.m. Ymbjørg Knutsdtr. Odnos f.1914

Erling f.1917, g.m. Ragna Jørgensdtr. Jotun f.1912. Overtok Viste u.

Nils Olsen Valde 1903-1984, gift med Ragnhild Hansdotter Siem 1908-1989, dotter til Hans Olsen Siem 1871-1933 og Kari Toresdtr. Skjedsvoll 1883-1967. Nils overtok etter mora i 1948. Nils og Ragnhild hadde 2 barn:

Ola f. 1940, neste brukar

Hans f.1941, g.m. Reidun Margrethe Teige f.1947

Ola Nilsen Valde f.1941, gift med Guri Johannesdotter Tolstakleiven f.1946, dotter til Johannes Jakobsen Tolstadkleiven 1907-1981 og Olga Sofie Brun 1917-1982. Ola og Guri overtok i 1973, dei har 4 barn:

Randi f.1966, neste brukar

Nils f.1968

Jon f.1971

Svein f.1978

Randi Valde f.1966, g.m. Roar Sletten overtok frå 2004. Dei har 4 barn:

Rolf f.1995

Omund f.1997

Gjermund f.2000

Ragna f.2002

I 1668 vart det på sygard Valde fødd 26 fe, det var 4 hestar og det vart sådd 8 tønner.

I 1865 var det på sygard Valde 5 hestar, 30 kyr, 55 sauer, 30 geit og 4 grisar. Det vart sådd ½ tønne rug, 7 tønner bygg, 1 tønne blandingskorn, ½ tønne erter og 7 tønner poteter.

Kjelder:

Norske Gardsbruk 1953-1997

P.Ø.Kvarberg 2000: Slektar i Vågå og Lom, Slekten på Sygard Valde med grenene på Brattland og Visdal
Koppskatten 1645, matrikkel 1647, manntal 1666, matrikkel 1668, skoskatten 1711

O. Rygh: Norske Gaardnavne / Diplomatarium Norvegicum.

Folketeljing 1865

1881.no

Jakup Skjedsvoll: avskrifter av jordebøker